

รายงานผลการประเมินสถานะกองทุนประกันสังคม ปี 2563 รอบ 7 เดือน (มกราคม – กรกฎาคม)

สำนักงานประกันสังคม ได้ดำเนินการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานะกองทุนประกันสังคม ปี 2563 รอบ 7 เดือน (ม.ค. – ก.ค.) เพื่อเป็นไปตามพระราชบัญญัติ ดังนี้

- พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ. 2533 มาตรา 27/1 กำหนดให้สำนักงานจัดทำรายงานการประเมินสถานะของกองทุน โดยแสดงรายรับรายจ่าย และความสามารถในการดำเนินการในอนาคต เสนอต่อคณะกรรมการเป็นประจำทุกปี แล้วให้สำนักงานเปิดเผยต่อสาธารณชน

- พ.ร.บ.การบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 มาตรา 17 กำหนดให้ผู้บริหารทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา แผนการปฏิบัติงาน ประมาณการรายรับรายจ่ายประจำปี และประมาณการกระแสเงินสด เสนอคณะกรรมการบริหารพิจารณาอนุมัติอย่างน้อยหกสัปดาห์ก่อนวันเริ่มต้นปีบัญชีของทุกปี และให้ส่งกระทรวงการคลังอย่างน้อยสามสัปดาห์ก่อนวันเริ่มต้นปีบัญชีของทุกปีเพื่อใช้ประกอบการกำกับดูแล การบริหารทุนหมุนเวียนและติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน

1. สถานประกอบกิจการ

1.1 สถานประกอบกิจการ จำแนกตามขนาดกิจการ

สถานประกอบกิจการที่อยู่ในระบบประกันสังคม ณ กรกฎาคม 2563 มีจำนวน 487,986 แห่ง เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 พบว่า มีจำนวนสถานประกอบกิจการเพิ่มขึ้น 9,108 แห่ง หรือเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.90

โดยจำแนกสถานประกอบกิจการตามขนาดกิจการ ดังนี้

กลุ่มสถานประกอบกิจการที่มีขนาดไม่เกิน 50 คน ณ กรกฎาคม 2563 มีจำนวน 455,478 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 93.34 ของสถานประกอบกิจการทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 พบว่า มีจำนวนสถานประกอบกิจการเพิ่มขึ้น 10,991 แห่ง หรือเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.47

กลุ่มสถานประกอบกิจการที่มีขนาด 51 - 200 คน ณ กรกฎาคม 2563 มีจำนวน 24,183 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.96 ของสถานประกอบกิจการทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 พบว่า มีจำนวนสถานประกอบกิจการลดลง 1,320 แห่ง หรือลดลงจากปีก่อนร้อยละ 5.18

กลุ่มสถานประกอบกิจการที่มีขนาด 201 คนขึ้นไป ณ กรกฎาคม 2563 มีจำนวน 8,325 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.71 ของสถานประกอบกิจการทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 พบว่า มีจำนวนสถานประกอบกิจการลดลง 562 แห่ง หรือลดลงจากปีก่อนร้อยละ 6.32

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนสถานประกอบการ ณ กรกฎาคม 2563

รายการ	หน่วย	สถานประกอบการ		เพิ่มขึ้น/ลดลง (แห่ง)	เพิ่มขึ้น/ลดลง (%Change)
		ณ ก.ค. 62	ณ ก.ค. 63		
รวม	แห่ง	478,877	487,985	9,108	1.90%
ไม่เกิน 50 คน	แห่ง (%)	444,487 (92.82%)	455,478 (93.34%)	10,991	2.47%
51 – 200 คน	แห่ง (%)	25,503 (5.33%)	24,183 (4.96%)	- 1,320	-5.18%
201 คนขึ้นไป	แห่ง (%)	8,887 (1.86%)	8,325 (1.71%)	- 562	-6.32%

1.2 ประเภทกิจการที่มีจำนวนสถานประกอบการสูงสุด จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ เมื่อพิจารณาสถานประกอบการจำแนกตามประเภทกิจการในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการประเภทการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ มีจำนวน 140,046 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 28.70 รองลงมาเป็นประเภทกิจการการผลิต จำนวน 76,707 แห่ง และประเภทการก่อสร้าง จำนวน 38,008 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 15.72 และ 7.79 ตามลำดับ

โดยประเภทกิจการที่มีจำนวนสถานประกอบการสูงสุด จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ สรุปได้ดังนี้

กลุ่มสถานประกอบการที่มีขนาดไม่เกิน 50 คน ได้แก่ สถานประกอบการประเภทการขายส่งและการขายปลีก ๆ รองลงมาเป็นประเภทการผลิต และประเภทการก่อสร้าง

กลุ่มสถานประกอบการที่มีขนาด 51 - 200 คน ได้แก่ สถานประกอบการประเภทการผลิต รองลงมาเป็นประเภทการขายส่งและการขายปลีก ๆ และประเภทการบริหารราชการ การป้องกันประเทศและประกันสังคมภาคบังคับ

กลุ่มสถานประกอบการที่มีขนาด 201 คนขึ้นไป ได้แก่ สถานประกอบการประเภทการผลิต รองลงมาเป็นประเภทการบริหารราชการ การป้องกันประเทศและประกันสังคมภาคบังคับ และประเภทการขายส่งและการขายปลีก ๆ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประเภทกิจการที่มีจำนวนสถานประกอบการสูงสุด 3 อันดับแรก จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ณ กรกฎาคม 2563

รายการ	รวมทั้งหมด	ไม่เกิน 50 คน	51 – 200 คน	201 คนขึ้นไป
อันดับ 1	การขายส่ง ๆ 140,046 แห่ง (28.70%)	การขายส่ง ๆ 135,757 แห่ง (29.81%)	การผลิต 6,661 แห่ง (27.55%)	การผลิต 2,962 แห่ง (35.58%)
อันดับ 2	การผลิต 76,707 แห่ง (15.72%)	การผลิต 67,084 แห่ง (14.73%)	การขายส่ง ๆ 3,606 แห่ง (14.91%)	การบริหารราชการ ๆ 999 แห่ง (12.00%)
อันดับ 3	การก่อสร้าง 38,008 แห่ง (7.79%)	การก่อสร้าง 36,269 แห่ง (7.96%)	การบริหารราชการ ๆ 2,507 แห่ง (10.37%)	การขายส่ง ๆ 683 แห่ง (8.20%)

สำหรับข้อมูลสถานประกอบการ จำแนกตามประเภทกิจการ และขนาดสถานประกอบการ แสดงรายละเอียดตามตารางแนบ 1

2. ผู้ประกันตน

2.1 ผู้ประกันตน จำแนกตามมาตรา

จำนวนผู้ประกันตนที่อยู่ในระบบประกันสังคม ณ กรกฎาคม 2563 มีจำนวน 16,316,829 คน เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 พบว่า มีจำนวนผู้ประกันตนลดลง 4,802 คน หรือลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.03 โดยจำแนกแต่ละมาตรา ดังนี้

- ผู้ประกันตนมาตรา 33

จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33 ณ กรกฎาคม 2563 มีจำนวน 11,168,914 คน คิดเป็นร้อยละ 68.45 ของผู้ประกันตนทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 พบว่า มีจำนวนผู้ประกันตนลดลง 460,770 คน หรือลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.96

- ผู้ประกันตนมาตรา 39

จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 39 ณ กรกฎาคม 2563 มีจำนวน 1,749,794 คน คิดเป็นร้อยละ 10.72 ของผู้ประกันตนทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 พบว่า มีจำนวนผู้ประกันตนเพิ่มขึ้น 122,689 คน หรือเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 7.54

- ผู้ประกันตนมาตรา 40

จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 40 ณ กรกฎาคม 2563 มีจำนวน 3,398,121 คนคิดเป็นร้อยละ 20.83 ของผู้ประกันตนทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 พบว่า มีจำนวนผู้ประกันตนเพิ่มขึ้น 333,279 คน หรือเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 10.87

จากสถานการณ์จำนวนผู้ประกันตน ณ กรกฎาคม 2563 เทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน ในปี 2562 พบว่า แม้ว่าผู้ประกันตนในภาพรวมจะลดลงจากปีก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรา 33 ที่ลดลงกว่าร้อยละ 3.96 ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ผู้ประกันตนออกจากระบบ อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 39 และมาตรา 40 ยังคงเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจเกิดจากผู้ประกันตนที่ออกจากมาตรา 33 แล้วกลับเข้าระบบภาคสมัครใจ ประกอบกับแรงงานให้ความสำคัญและเห็นประโยชน์ของการอยู่ในระบบ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3 ตารางที่ 3 จำนวนผู้ประกันตน จำแนกตามมาตรา ณ กรกฎาคม 2563

รายการ	หน่วย	ผู้ประกันตน		เพิ่มขึ้น/ลดลง (คน)	เพิ่มขึ้น/ลดลง (%Change)
		ณ ก.ค. 62	ณ ก.ค. 63		
รวม	คน	16,321,631	16,316,829	- 4,802	-0.03%
มาตรา 33	คน (%)	11,629,684 (71.25%)	11,168,914 (68.45%)	- 460,770	-3.96%
มาตรา 39	คน (%)	1,627,105 (9.97%)	1,749,794 (10.72%)	122,689	7.54%
มาตรา 40	คน (%)	3,064,842 (18.78%)	3,398,121 (20.83%)	333,279	10.87%

2.2 ผู้ประกันตนมาตรา 33 จำแนกประเภทกิจการ และขนาดสถานประกอบการ

เมื่อพิจารณาผู้ประกันตนมาตรา 33 จำแนกตามประเภทกิจการ **ภาพรวม** พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ประกันตนอยู่ในสถานประกอบการประเภทการผลิต มีจำนวน 3,161,812 คน คิดเป็นร้อยละ 28.31 ของผู้ประกันตนมาตรา 33 รองลงมาเป็น ประเภทกิจการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ จำนวน 1,663,273 คน และประเภทการบริหารราชการ การป้องกันประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับ จำนวน 1,062,669 คน คิดเป็นร้อยละ 14.45 และ 9.51 ตามลำดับ

โดยประเภทกิจการที่มีจำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33 สูงสุด จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ สรุปได้ดังนี้

กลุ่มสถานประกอบการที่มีขนาดไม่เกิน 50 คน ได้แก่ สถานประกอบการประเภทการขายส่งและการขายปลีกฯ รองลงมาเป็นประเภทการผลิต และประเภทการบริหารราชการ การป้องกันประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับ

กลุ่มสถานประกอบการที่มีขนาด 51 - 200 คน ได้แก่ สถานประกอบการประเภทการผลิต รองลงมาเป็นประเภทการขายส่งและการขายปลีกฯ และประเภทการบริหารราชการ การป้องกันประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับ

กลุ่มสถานประกอบการที่มีขนาด 201 คนขึ้นไป ได้แก่ สถานประกอบการประเภทการผลิต รองลงมาเป็นประเภทการบริหารราชการ การป้องกันประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับ และประเภทการขายส่งและการขายปลีกฯ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4
ตารางที่ 4 ประเภทกิจการที่มีจำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33 สูงสุด 3 อันดับแรก จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ณ กรกฎาคม 2563

รายการ	รวม	ไม่เกิน 50 คน	51 - 200 คน	201 คนขึ้นไป
อันดับ 1	การผลิต 3,161,812 คน (28.31%)	การขายส่ง ฯ 871,996 คน (25.87%)	การผลิต 661,365 คน (28.62%)	การผลิต 1,862,100 คน (33.93%)
อันดับ 2	การขายส่ง ฯ 1,663,273 คน (14.45%)	การผลิต 638,347 คน (19.32%)	การขายส่ง ฯ 322,708 คน (13.97%)	การบริหารราชการฯ 536,074 คน (9.77%)
อันดับ 3	การบริหารราชการฯ 1,062,669 คน (9.51%)	การบริหารราชการฯ 288,414 คน (8.56%)	การบริหารราชการฯ 238,181 คน (10.31%)	การขายส่ง ฯ 468,569 คน (8.54%)

สำหรับข้อมูลผู้ประกันตน จำแนกตามประเภทกิจการ และขนาดสถานประกอบการ แสดงรายละเอียดตามตารางแนบ 1

2.3 ผู้ประกันตนต่างชาติ

เมื่อพิจารณาผู้ประกันตนจำแนกตามสัญชาติพบว่า ในจำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33 จำนวน 11,168,914 คน ประกอบด้วย

- ผู้ประกันตนสัญชาติไทย จำนวน 10,059,979 คน คิดเป็นร้อยละ 90.07 ของผู้ประกันตนมาตรา 33 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 พบว่า มีจำนวนลดลง 420,980 คน หรือลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.02

- ผู้ประกันตนต่างชาติ จำนวน 1,108,935 คน คิดเป็นร้อยละ 9.93 ของผู้ประกันตนมาตรา 33 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 พบว่า มีจำนวนลดลง 39,790 คน หรือลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.46

เมื่อพิจารณาผู้ประกันตนต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยภายใต้ข้อตกลงด้านการจ้างงาน (MOU) ระหว่างรัฐบาลประเทศไทย ประกอบด้วย 4 สัญชาติ ได้แก่ เมียนมา กัมพูชา ลาว และเวียดนาม โดยภาพรวมมีจำนวน 1,000,550 คน คิดเป็นร้อยละ 90.23 ของผู้ประกันตนต่างชาติทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 พบว่า มีจำนวนลดลง 38,160 คน หรือลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.67% โดยพบว่าสัญชาติกัมพูชามีจำนวนผู้ประกันตนลดลงมากที่สุด

สำหรับจำนวนผู้ประกันตนต่างชาติ อื่นๆ มีจำนวน 108,385 คน คิดเป็นร้อยละ 9.77 ของผู้ประกันตนต่างชาติทั้งหมด พบว่า สัญชาติญี่ปุ่น มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็นสัญชาติจีน และสัญชาติฟิลิปปินส์ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ประกันตนต่างชาติอื่น ๆ ในภาพรวมกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 พบว่า มีจำนวนลดลง 1,630 คน หรือลดลงจากปีก่อนร้อยละ 1.48 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนผู้ประกันตนต่างชาติ ณ กรกฎาคม 2563

รายการ	หน่วย	จำนวน (คน)		เพิ่มขึ้น/ ลดลง (คน)	เพิ่มขึ้น/ ลดลง (%Change)
		ณ ก.ค. 62	ณ ก.ค. 63		
มาตรา 33 ทั้งหมด	คน	11,629,684	11,168,914	-460,770	-3.96%
จำแนกตามประเภท					
- สัญชาติไทย	คน (%)	10,480,959 (90.12%)	10,059,979 (90.07%)	-420,980	-4.02%
- ต่างชาติ	คน (%)	1,148,725 (9.88%)	1,108,935 (9.93%)	-39,790	-3.46%
จำแนกตามสัญชาติภายใต้ MOU		1,038,710 (90.42%)	1,000,550 (90.23%)	- 38,160	-3.67%
- เมียนมา	คน (%)	746,380 (64.97%)	744,246 (67.11%)	-2,134	-0.29%
- กัมพูชา	คน (%)	234,053 (20.38%)	196,941 (17.76%)	-37,112	-15.86%
- ลาว	คน (%)	57,337 (4.99%)	58,440 (5.27%)	1,103	1.92%
- เวียดนาม	คน (%)	940 (0.08%)	923 (0.08%)	-17	-1.81%
จำแนกตามสัญชาติอื่นๆ		110,015 (9.58%)	108,385 (9.77%)	-1,630	-1.48%
- ญี่ปุ่น	คน (%)	20,147 (18.31%)	18,718 (17.27%)	-1,429	-7.09%
- จีน	คน (%)	17,398 (15.81%)	18,099 (16.70%)	701	4.03%
- ฟิลิปปินส์	คน (%)	8,837 (8.03%)	9,140 (8.43%)	303	3.43%
- อินเดีย	คน (%)	7,885 (7.17%)	8,098 (7.47%)	213	2.70%
- อังกฤษ	คน (%)	3,537 (3.22%)	3,361 (3.10%)	-176	-4.98%
- เกาหลี	คน (%)	2,830 (2.57%)	2,734 (2.52%)	-96	-3.39%
- ฝรั่งเศส	คน (%)	2,621 (2.38%)	2,527 (2.33%)	-94	-3.59%
- สหรัฐอเมริกา	คน (%)	2,414 (2.19%)	2,306 (2.13%)	-108	-4.47%
- มาเลเซีย	คน (%)	1,924 (1.75%)	1,842 (1.70%)	-82	-4.26%
- เยอรมัน	คน (%)	1,710 (1.55%)	1,539 (1.42%)	-171	-10.00%
- รัสเซีย	คน (%)	1,238 (1.13%)	1,228 (1.13%)	-10	-0.81%
- สิงคโปร์	คน (%)	1,165 (1.06%)	1,009 (0.93%)	-156	-13.39%
- อินโดนีเซีย	คน (%)	1,049 (0.95%)	1,047 (0.97%)	-2	-0.19%
- บรูไน	คน (%)	7 (0.01%)	7 (0.01%)	0	0.00%
- สัญชาติอื่น ๆ	คน (%)	37,253 (33.86%)	36,730 (33.89%)	-523	-1.40%

หมายเหตุ : ผู้ประกันตนต่างชาติที่อยู่ในระบบประกันสังคม หมายถึงจำนวนผู้ประกันตนต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนตาม พรบ. ประกันสังคม โดยมีใบอนุญาตทำงานและหนังสือเดินทางหรือเอกสารแสดงตัวตนหนังสือเดินทาง สำหรับแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (ลาว กัมพูชา และเมียนมา) ที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในประเทศชั่วคราวใช้เอกสารบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ออกให้โดยกรมการปกครอง

3. สถานะกองทุนประกันสังคม มกราคม – กรกฎาคม ปี 2563

3.1 รายรับ – รายจ่าย (ตามงบการเงินของกองบริหารการเงินและการบัญชี) -

รายรับ

กองทุนประกันสังคมมีรายรับหลักเข้ากองทุนจาก 3 แหล่งด้วยกัน ได้แก่ เงินสมทบรับผลตอบแทน (ดอกเบี้ยรับ เงินปันผล กำไรจากการขายหลักทรัพย์ และดอกเบี้ยเงินฝากที่อยู่ในบัญชี สปส.กทม.พื้นที่/จังหวัด) และรายรับอื่น (เงินเพิ่มตามกฎหมาย กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการลงทุน และรายได้อื่น) กองทุนมีรายรับรวม 120,706.79 ล้านบาท จำแนกเป็น

- เงินสมทบ จำนวน 85,228.02 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 70.61 ของรายรับ
- ผลตอบแทน จำนวน 35,270.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.22 ของรายรับ
- รายรับอื่น จำนวน 208.77 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.17 ของรายรับ

รายจ่าย

รายจ่ายของกองทุนประกันสังคมประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ๆ คือ ค่าประโยชน์ทดแทนค่าใช้จ่ายในการบริหารสำนักงาน และรายจ่ายอื่น (หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ ค่าจ้างผู้จัดการกองทุนย่อย ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการลงทุน ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน และค่าใช้จ่ายอื่น) กองทุนมีรายจ่ายรวม 79,259.35 ล้านบาท จำแนกเป็น

- ค่าประโยชน์ทดแทน จำนวน 70,166.96 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 88.53 ของรายจ่าย จำแนกเป็นประโยชน์ทดแทน 4 กรณี (กรณีเจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ และตาย) จำนวน 31,679.72 ล้านบาท ประโยชน์ทดแทน 2 กรณี (กรณีสงเคราะห์บุตร และชราภาพ) จำนวน 15,435.67 ล้านบาท และประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน 22,736.62 ล้านบาท สิทธิประโยชน์มาตรา 40 จำนวน 314.96 ล้านบาท

- ค่าใช้จ่ายในการบริหารสำนักงาน จำนวน 2,712.85 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.42 ของรายจ่าย

- รายจ่ายอื่น จำนวน 6,379.53 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.05 ของรายจ่าย

เมื่อพิจารณารายรับ – รายจ่ายกองทุน ม.ค. - ก.ค. ปี 2563 เปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2562 พบว่า ม.ค. - ก.ค. ปี 2563 เนื่องจากเกิดวิกฤตโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำนักงานมีมาตรการลดอัตราเงินสมทบ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายแก่นายจ้างผู้ประกันตน ทำให้เงินสมทบที่จัดเก็บได้ลดลง รวมทั้งมีการเพิ่มสิทธิประโยชน์ในกรณีว่างงาน ทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้นกว่าปีก่อน รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สถานะกองทุนประกันสังคม มกราคม – กรกฎาคม ปี 2563

รายการ	หน่วย	รายรับ - รายจ่าย		เพิ่มขึ้น/ลดลง (ล้านบาท)	เพิ่มขึ้น/ลดลง (%Change)
		ม.ค. - ก.ค. 2562	ม.ค. - ก.ค. 2563		
1. รายรับรวม (1=1.1+1.2+1.3)	ลบ.	148,299.53	120,706.79	-27,592.74	-18.61%
1.1 เงินสมทบ	ลบ. (%)	110,998.04 (74.85%)	85,228.02 (70.61%)	-25,770.02	-23.22%
4 กรณี	ลบ. (%)	39,646.76 (35.72%)	28,672.75 (33.64%)	-10,974.01	-27.68%
เจ็บป่วย	ลบ. (%)	28,017.04 (70.67%)	20,262.08 (70.67%)	-7,754.97	-27.68%
คลอดบุตร	ลบ. (%)	6,079.17 (15.33%)	4,396.49 (15.33%)	-1,682.68	-27.68%
ทุพพลภาพ	ลบ. (%)	3,436.05 (8.67%)	2,484.97 (8.67%)	-951.08	-27.68%
ตาย	ลบ. (%)	2,114.49 (5.33%)	1,529.21 (5.33%)	-585.28	-27.68%
2 กรณี	ลบ. (%)	59,788.59 (53.86%)	47,018.72 (55.17%)	-12,769.87	-21.36%
สงเคราะห์บุตร	ลบ. (%)	8,541.23 (14.29%)	6,716.96 (14.29%)	-1,824.27	-21.36%
ชราภาพ	ลบ. (%)	51,247.36 (85.71%)	40,301.76 (85.71%)	-10,945.60	-21.36%
กรณีว่างงาน	ลบ. (%)	10,188.93 (9.18%)	7,994.54 (9.38%)	-2,194.39	-21.54%
มาตรา 40	ลบ. (%)	1,373.76 (1.24%)	1,542.01 (1.81%)	168.24	12.25%
1.2 ผลตอบแทน¹	ลบ. (%)	37,029.68 (24.97%)	35,270.00 (29.22%)	-1,759.69	-4.75%
1.3 รายรับอื่น	ลบ. (%)	271.81 (0.18%)	208.77 (0.17%)	-63.04	-23.19%
- นอกเหนือจากรายได้อื่น ²	ลบ. (%)	233.04 (85.74%)	189.78 (90.90%)	-43.26	-18.56%
- รายได้อื่น	ลบ. (%)	38.77 (14.26%)	18.99 (9.10%)	-19.77	-51.00%
2. รายจ่ายรวม (2=2.1+2.2+2.3)	ลบ.	55,239.33	79,259.35	24,020.02	43.48%
2.1 ค่าประโยชน์ทดแทน	ลบ. (%)	48,348.50 (92.21%)	70,166.96 (88.53%)	21,818.46	45.13%
4 กรณี	ลบ. (%)	29,973.96 (62.00%)	31,679.72 (45.15%)	1,705.76	5.69%
เจ็บป่วย	ลบ. (%)	24,073.74 (80.32%)	25,976.41 (82.00%)	1,902.67	7.90%
คลอดบุตร	ลบ. (%)	4,080.54 (13.61%)	3,888.38 (12.27%)	-192.16	-4.71%
ทุพพลภาพ	ลบ. (%)	560.19 (1.87%)	587.06 (1.85%)	26.88	4.80%
ตาย	ลบ. (%)	1,259.49 (4.20%)	1,227.87 (3.88%)	-31.63	-2.51%
2 กรณี	ลบ. (%)	13,741.39 (28.42%)	15,435.67 (22.00%)	1,694.28	12.33%
สงเคราะห์บุตร	ลบ. (%)	5,223.96 (38.02%)	5,112.98 (33.12%)	-110.98	-2.12%
ชราภาพ	ลบ. (%)	8,517.43 (61.98%)	10,322.69 (66.88%)	1,805.26	21.19%
กรณีว่างงาน	ลบ. (%)	4,360.05 (9.02%)	22,736.62 (32.40%)	18,376.57	421.48%
มาตรา 40	ลบ. (%)	273.10 (0.56%)	314.96 (0.45%)	41.86	15.33%
2.2 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	ลบ. (%)	2,801.36 (5.07%)	2,712.85 (3.42%)	-88.51	-3.16%
2.3 รายจ่ายอื่น	ลบ. (%)	4,089.4725 (7.40%)	6,379.53 (8.05%)	2,290.06	56.00%
- นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายอื่น ³	ลบ. (%)	4,089.3933 (99.9981%)	6,379.53 (100.00%)	2,290.14	56.00%
- ค่าใช้จ่ายอื่น	ลบ. (%)	0.0793 (0.0019%)	0.00 (0.000%)	-0.08	-100.00%

"หมายเหตุ : 1. ผลตอบแทน ได้แก่ ผลตอบแทนจากการลงทุน (ดอกเบี้ยรับ เงินปันผล และกำไรจากการขายหลักทรัพย์) และ ดอกเบี้ยเงินฝากที่อยู่ในบัญชีส.ส.ก.ม. พื้นที่/จังหวัด

2. นอกเหนือจากรายได้อื่น ได้แก่ เงินเพิ่มตามกฎหมาย ค่าธรรมเนียมรับ เปรียบเทียบปรับ เงินผูกพันฯ กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการลงทุน และเงินเกิน

3. นอกเหนือจากรายจ่ายอื่น ได้แก่ เงินสมทบ ม.40 จ่ายคืน หนี้สูญ ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการลงทุน ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน และค่าจ้างผจก.กองทุนย่อย

4. ปี 2563 สำนักงานมีการลดอัตราเงินสมทบ งวดมีนาคม - พฤษภาคม สำหรับฝ่ายนายจ้างเหลือ ร้อยละ 4 ผู้ประกันตนเหลือร้อยละ 1 และรัฐบาลคงเดิม ร้อยละ 2.75

3.2 สถานะการบริหารเงินลงทุนกองทุนประกันสังคม (ตามข้อมูลการลงทุนของกองบริหารการลงทุน)

เมื่อพิจารณาเงินลงทุนกองทุนประกันสังคม ณ 31 กรกฎาคม 2563 มีจำนวน 2,118,189 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของ ปี 2562 พบว่า มีจำนวนเงินลงทุนเพิ่มขึ้น 89,188 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.39 จำแนกเป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง จำนวน 1,691,793 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 79.87 ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยง จำนวน 426,396 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.13 ผลตอบแทนจากการลงทุนสะสม ตั้งแต่ ม.ค. - ก.ค. 2563 มีจำนวน 27,362 ล้านบาท ลดลงปีก่อนหน้า 9,645 ล้านบาท รายละเอียดตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ข้อมูลการลงทุนกองทุนประกันสังคม ณ 31 กรกฎาคม 2563

รายการ	หน่วย	กองทุนประกันสังคม		เพิ่ม/ ลด
		31 กรกฎาคม 2562	31 กรกฎาคม 2563	
1. เงินลงทุน	ลบ.	2,029,001	2,118,189	89,188
<u>จำแนกตามประเภทสินทรัพย์</u>				
- หลักทรัพย์มั่นคงสูง	ลบ. (%)	1,606,138 (79.16%)	1,691,793 (79.87%)	85,655
- หลักทรัพย์เสี่ยง	ลบ. (%)	422,863 (20.84%)	426,396 (20.13%)	3,533
<u>จำแนกตามแหล่งลงทุน</u>				
- ในประเทศ	ลบ. (%)	1,824,922 (90.30%)	1,880,590 (88.78%)	55,668
- ต่างประเทศ	ลบ. (%)	204,079 (9.70%)	237,599 (11.22%)	33,520
<u>จำแนกตามประเภทหลักทรัพย์</u>				
- เงินฝาก	ลบ. (%)	44,692 (3.84%)	33,335 (1.57%)	-11,357
- ตราสารหนี้	ลบ. (%)	1,594,766 (77.92%)	1,661,186 (78.42%)	66,420
- ตราสารทุน	ลบ. (%)	294,842 (14.28%)	323,955 (15.29%)	29,113
- หน่วยลงทุนอสังหาริมทรัพย์	ลบ. (%)	56,960 (2.42%)	56,872 (2.68%)	-88
- หน่วยลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน	ลบ. (%)	21,370 (1.04%)	23,170 (1.09%)	1,800
- หน่วยลงทุนทองคำ	ลบ. (%)	10,136 (0.48%)	11,912 (0.56%)	1,776
- โครงการลงทุนทางสังคม	ลบ. (%)	6,235 (0.01%)	7,759 (0.37%)	1,524
2. ผลตอบแทนสะสม	ลบ.	(มกราคม - กรกฎาคม)	(มกราคม - กรกฎาคม)	
		37,007	27,362	-9,645
3. อัตราผลตอบแทน		(มกราคม - กรกฎาคม)	(มกราคม - กรกฎาคม)	
- ม. 105	%	4.09%	-0.47%	
- ม. 106	%	6.02%	-0.31%	

ที่มา : กองบริหารการลงทุน

หมายเหตุ : 1. ม.105 เป็นมาตรฐานบัญชีที่กรมบัญชีกลางกำหนดให้หน่วยงานราชการถือปฏิบัติ โดยประเมินมูลค่ายุติธรรม ในส่วนหลักทรัพย์ที่ถือจนครบกำหนดตามราคาทุน และประเมินมูลค่ายุติธรรม ในส่วนหลักทรัพย์เพื่อขายตามราคาตลาด

2. ม.106 เป็นมาตรฐานบัญชีที่ใช้สำหรับธุรกิจลงทุน โดยจะประเมินมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ที่ถือครองตามราคาตลาด

3.3 เงินสะสมของกองทุนประกันสังคม (ตามงบการเงินของกองบริหารการเงินและการบัญชี) เงินกองทุนสะสม รอบ 7 เดือน ปี 2563 (ม.ค. – ก.ค.)

กองทุนประกันสังคมเริ่มดำเนินการจัดเก็บเงินสมทบจากนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาล ตั้งแต่ปี 2534 ปัจจุบันเงินกองทุนสะสมกองทุนประกันสังคม ตามงบการเงินมีจำนวน 2.21 ล้านล้านบาท เปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2562 กองทุนมีเงินสะสมเพิ่มขึ้น 66,035.54 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็น ร้อยละ 3.08 โดยแบ่งเป็น

- เงินกองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทน 4 กรณี (เจ็บป่วย ทูพพลภาพ คลอดบุตร และตาย) จำนวน 119,766.16 ล้านบาท เปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 กองทุนมีเงินสะสมเพิ่มขึ้น 2,897.49 ล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 2.48

อย่างไรก็ตามเนื่องจากกองทุน 4 กรณี ได้รวมสิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์ทดแทนระยะยาวจึงเป็นการสะสมเงินเพื่อสำรองเงินไว้สำหรับภาระการจ่ายประโยชน์ทดแทนในอนาคต ทั้งนี้การบริหารโดยรวมประโยชน์ทดแทนระยะสั้นและระยะยาวไว้ด้วยกันทำให้ภาพการบริหารเงินเพื่อจ่ายสิทธิประโยชน์ 4 กรณีไม่มีประสิทธิภาพ จึงควรพิจารณาจัดกลุ่มสิทธิประโยชน์ใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารกองทุน

- เงินกองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทน 2 กรณี (สงเคราะห์บุตร และชราภาพ) จำนวน 1.91 ล้านล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นเงินสำรองสำหรับจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพจำนวน 1.55 ล้านล้านบาท ซึ่งเป็นประโยชน์ทดแทนระยะยาว จึงต้องมีการสำรองเงินไว้สำหรับภาระการจ่ายประโยชน์ทดแทนในอนาคต ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 กองทุนมีเงินสะสมเพิ่มขึ้น 72,492.68 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 3.95

- เงินกองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน จำนวน 167,486.53 ล้านบาท เปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 กองทุนมีเงินสะสมลดลง 11,060.03 ล้านบาทหรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 6.19 เป็นผลจากสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งสำนักงานปรับเพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีว่างงานเพื่อเป็นมาตรการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ประกันตน

- เงินกองทุนในส่วนของผู้ประกันตนมาตรา 40 จำนวน 14,757.30 ล้านบาท เปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 กองทุนมีเงินสะสมเพิ่มขึ้น 1,705.39 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 13.07 รายละเอียดเงินกองทุนสะสมดังตารางที่ 8 ตารางที่ 8 เงินกองทุนสะสมของกองทุนประกันสังคม ม.ค. - ก.ค. 2563

รายการ	หน่วย	เงินกองทุนสะสม		เพิ่มขึ้น/ ลดลง	เพิ่มขึ้น/ลดลง (%Change)
		31 กรกฎาคม 2562	31 กรกฎาคม 2563		
รวม	ลบ.	2,145,346.78	2,211,382.32	66,035.54	3.08%
4 กรณี	ลบ. (%)	116,868.67 (5.45%)	119,766.16 (5.42%)	2,897.49	2.48%
2 กรณี	ลบ. (%)	1,836,879.64 (85.62%)	1,909,372.32 (86.34%)	72,492.68	3.95%
กรณีว่างงาน	ลบ. (%)	178,546.56 (8.32%)	167,486.53 (7.57%)	-11,060.03	-6.19%
มาตรา 40	ลบ. (%)	13,051.91 (0.61%)	14,757.30 (0.67%)	1,705.39	13.07%

4. การใช้บริการของผู้ประกันตน มกราคม – กรกฎาคม ปี 2563

4.1 การใช้บริการของผู้ประกันตนมาตรา 33 และมาตรา 39

กองทุนประกันสังคมให้ความสำคัญคุ้มครองแก่ผู้ประกันตนมาตรา 33 และมาตรา 39 ได้แก่ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน (ยกเว้นมาตรา 39) ทั้งนี้ การนับจำนวนการให้บริการของผู้ประกันตนแต่ละกรณีจะแตกต่างกัน ดังนี้

กรณีเจ็บป่วย การนับจำนวนผู้ให้บริการกรณีเจ็บป่วยจะนับตามจำนวนครั้งที่ผู้ประกันตนมาใช้บริการ ซึ่งผู้ประกันตน 1 คน อาจใช้บริการมากกว่า 1 ครั้ง ณ ม.ค. – ก.ค. ปี 2563 มีผู้มาใช้บริการรวม 18,664,268 ครั้ง เฉลี่ยเดือนละ 2,666,324 ครั้ง

กรณีคลอดบุตร คือ จำนวนคนที่เบิกค่าคลอดบุตร ณ ม.ค. - ก.ค. ปี 2562 มีผู้มาใช้บริการรวม 159,262 คน เฉลี่ยเดือนละ 22,752 คน

กรณีทุพพลภาพ คือ จำนวนคนที่เป็นผู้ทุพพลภาพสะสม เนื่องจากผู้มีสิทธิบางรายยังคงได้รับประโยชน์ทดแทนต่อเนื่อง ณ กรกฎาคม ปี 2563 มีทุพพลภาพสะสม จำนวน 16,419 คน มีผู้ทุพพลภาพรายใหม่สะสม จำนวน 1,019 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้ทุพพลภาพรายใหม่ ในเดือน ก.ค. จำนวน 131 คน

กรณีตาย คือ จำนวนผู้ประกันตนที่เสียชีวิต ณ กรกฎาคม 2563 มีผู้มาใช้บริการเบิกค่าทำศพ จำนวน 17,029 คน เฉลี่ยเดือนละ 2,433 คน เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 พบว่า มีผู้ใช้บริการลดลง 613 คน หรือลดลงร้อยละ 3.47

กรณีสงเคราะห์บุตร นับตามจำนวนบุตรของผู้ประกันตนที่เบิกเงินสงเคราะห์บุตร ซึ่งเป็นจำนวนสะสม เนื่องจากผู้มีสิทธิบางรายยังคงได้รับประโยชน์ทดแทนในปีปัจจุบัน โดยบุตรแต่ละคนจะได้รับสิทธิต่อเนื่องจนอายุครบ 6 ปี ณ กรกฎาคม 2563 มีจำนวนบุตรของผู้ประกันตนที่ได้รับเงินสงเคราะห์สะสมอยู่ที่ 1,356,839 ราย

กรณีชราภาพ คือ จำนวนคนที่ได้รับบำเหน็จรายเดือน และจำนวนคนที่รับบำนาญสะสม ณ ม.ค. – ก.ค. ปี 2563 มีผู้มารับบำเหน็จและบำนาญชราภาพรวม 428,189 คน (บำเหน็จชราภาพรวม 149,030 คน บำนาญชราภาพสะสม 279,159 คน)

กรณีว่างงาน นับรวมจำนวนผู้ที่มีสิทธิต่อเนื่องจากเดือนก่อนหน้าและผู้มีสิทธิรายใหม่รวมกัน โดยนับเฉพาะกรณีว่างงานปกติ ณ กรกฎาคม 2563 มีผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานสะสม 410,061 คน รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนการให้บริการของผู้ประกันตนมาตรา 33 และมาตรา 39 ณ มกราคม – กรกฎาคม ปี 2563

ปี	จำนวนผู้ให้บริการ								
	เจ็บป่วย	คลอดบุตร	ทุพพลภาพ	ตาย	สงเคราะห์บุตร	ชราภาพ		ว่างงาน	
						บำเหน็จ	บำนาญ	ปกติ	สุดวิสัย
2558	33,226,235	286,295	11,001	23,700	1,302,765	134,204	47,490	123,536	
2559	34,939,990	294,169	12,139	25,905	1,326,518	265,690	79,247	141,267	
2560	38,386,358	296,984	13,258	26,542	1,335,321	325,964	117,911	140,273	
2561	43,492,811	292,897	14,500	28,166	1,323,873	289,139	170,001	152,464	
2562	45,083,287	293,723	15,875	30,268	1,372,219	293,894	231,733	170,455	
2563 (ม.ค.-ก.ค.)	18,664,268	159,262	16,419	17,029	1,348,211	149,030	279,159	410,061	915,769

4.2 การใช้บริการของผู้ประกันตนมาตรา 40

กองทุนประกันสังคมให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประกันตนมาตรา 40 ได้แก่ กรณีเจ็บป่วย (เงินทดแทนการขาดรายได้) ทูพพลภาพ (เงินทดแทนการขาดรายได้) ตาย (ค่าทำศพ) และชราภาพ (บำนาญ) และในปี 2562 มีการเพิ่มความคุ้มครองทางเลือกที่ 3 โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์กรณี สงเคราะห์บุตร แต่เนื่องจากการกำหนดเงื่อนไขการเกิดสิทธิ คือผู้ประกันตนต้องส่งเงินสมทบอย่างน้อย 24 เดือน จึงยังไม่มีบริการกรณีดังกล่าว ทั้งนี้ การนับจำนวนการใช้บริการของผู้ประกันตนแต่ละกรณีจะแตกต่างกัน ดังนี้

กรณีเจ็บป่วย (เงินทดแทนการขาดรายได้) การนับจำนวนผู้ใช้บริการกรณีเจ็บป่วย จะนับตามจำนวนครั้งที่ผู้ประกันตนมาใช้บริการซึ่งผู้ประกันตน 1 คน อาจใช้บริการมากกว่า 1 ครั้ง ณ ม.ค. - ก.ค. ปี 2563 มีผู้มาใช้บริการรวม 51,856 ครั้ง เฉลี่ยเดือนละ 8,278 ครั้ง

กรณีทูพพลภาพ (เงินทดแทนการขาดรายได้) คือ จำนวนคนที่เป็นผู้ทูพพลภาพ รายใหม่ในแต่ละเดือน ณ ม.ค. - ก.ค. ปี 2563 มีผู้ทูพพลภาพรายใหม่รวม 159 คน เฉลี่ยเดือนละ 32 คน

กรณีตาย (ค่าทำศพ) คือ จำนวนผู้ประกันตนที่เสียชีวิต ณ ม.ค. - ก.ค. ปี 2563 มีผู้มาใช้ บริการรวม 5,544 คน เฉลี่ยเดือนละ 905 คน

กรณีชราภาพ (บำนาญ) คือ จำนวนคนที่ได้รับบำนาญในแต่ละเดือน ณ ม.ค. - ก.ค. ปี 2563 มีผู้มารับบำนาญรวม 13,340 คน เฉลี่ยเดือนละ 2,051 คน รายละเอียดดังตารางที่ 10 ตารางที่ 10 จำนวนการใช้บริการของผู้ประกันตนมาตรา 40 ณ มกราคม – กรกฎาคม ปี 2563

ปี	จำนวนผู้ใช้บริการ			
	กรณีเจ็บป่วย ปี (การขาดรายได้)	กรณีทูพพลภาพ (การขาดรายได้)	กรณีตาย (ค่าทำศพ)	กรณีชราภาพ (บำนาญ)
2558	30,562	55	4,166	3,850
2559	41,897	111	5,290	17,885
2560	54,718	164	6,453	122,743
2561	53,808	224	7,434	46,219
2562	88,976	327	9,331	21,156
2563 (ม.ค.-ก.ค.)	51,856	159	5,544	13,340

5. ประมาณการสถานะกองทุนประกันสังคม

5.1 ผลวิเคราะห์ประมาณการรายรับ – รายจ่าย

เมื่อประมาณการสถานะกองทุนประกันสังคมในภาพรวม 7 กรณี คาดว่า ในปี 2563 ทั้งปี กองทุนจะมีรายรับรวม จำนวน 193,419 ล้านบาท และมีรายจ่ายรวม จำนวน 147,531 ล้านบาท โดยมีรายรับสูงกว่ารายจ่าย จำนวน 45,888 ล้านบาท และมีเงินกองทุนสะสมจำนวน 2,251,547 ล้านบาท ทั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเงินสะสมสำหรับการจ่ายประโยชน์ทดแทนระยะยาว

- กองทุนประกันสังคม 4 กรณี ในปี 2563 กองทุนมีรายรับ จำนวน 51,881 ล้านบาท และมีรายจ่ายประโยชน์ทดแทน จำนวน 65,278 ล้านบาท ซึ่งรายรับต่ำกว่ารายจ่ายประโยชน์ทดแทน เนื่องจากมีมาตรการลดอัตราเงินสมทบเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับนายจ้างและลูกจ้าง ในขณะที่ค่าใช้จ่ายต่างๆ ปรับสูงขึ้น โดยมีเงินลงทุนสะสม ณ สิ้นปี จำนวน 67,632 ล้านบาท

- กองทุนประกันสังคม 2 กรณี ในปี 2563 กองทุนมีรายรับ จำนวน 85,589 ล้านบาท และมีรายจ่ายประโยชน์ทดแทน จำนวน 31,201 ล้านบาท ซึ่งรายรับยังคงเพียงพอต่อรายจ่ายประโยชน์ทดแทน โดยมีเงินลงทุนสะสมจำนวน 1,911,680 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่เป็นเงินสะสมเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนระยะยาว และคาดว่าในอนาคตจะมีการจ่ายสิทธิประโยชน์กรณีชราภาพจำนวนมาก จึงควรติดตามและประเมินผลสถานะกองทุนระยะยาวเพื่อคาดการณ์ภาระค่าใช้จ่ายอย่างครอบคลุมและรอบคอบ

- กองทุนประกันสังคม กรณีว่างงาน ในปี 2563 กองทุนมีรายรับ จำนวน 25,217 ล้านบาท และมีรายจ่ายประโยชน์ทดแทน จำนวน 47,309 ล้านบาท ซึ่งรายจ่ายประโยชน์ทดแทนสูงกว่ารายรับ เนื่องจากสำนักงานมีการปรับเพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีว่างงานสุด้วิสัย และปรับอัตราเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีว่างงานปกติ (ลาออก/สิ้นสุดสัญญาจ้าง และเลิกจ้าง) จำแนกเป็นกรณีว่างงานสุด้วิสัย จำนวน 16,097 ล้านบาท และว่างงานปกติ จำนวน 31,212 ล้านบาท โดยมีเงินลงทุนสะสมจำนวน 162,647 ล้านบาท

5.2 ตัวชี้วัดสถานะกองทุนประกันสังคม

อัตราเงินสมทบต้นทุน หรือ (PAYG (Cost) Rate) เป็นตัวชี้วัดถึงระดับอัตราเงินสมทบที่ต้องเก็บในแต่ละปี เพื่อให้มีสินทรัพย์เพียงพอต่อการจ่ายหนี้สินที่เกิดขึ้น ในช่วงระยะเวลาที่กำหนดกรณีที่ไม่มีเงินสำรอง โดยคำนวณได้จาก ค่าใช้จ่ายสิทธิประโยชน์ทั้งหมดรวมค่าใช้จ่ายในการบริหารหารด้วยเงินเดือนทั้งหมดที่ใช้ในการคำนวณเงินสมทบ ซึ่งอัตราเงินสมทบต้นทุนจะสามารถบ่งชี้ให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนของสิทธิประโยชน์ และความเพียงพอของกองทุนในการรองรับการจ่ายสิทธิประโยชน์ระยะยาว ซึ่งสำนักงานต้องดำเนินการทบทวนการจัดเก็บอัตราเงินสมทบให้สอดคล้องกับภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในอนาคต

- สำหรับกองทุน 4 กรณี ปัจจุบันจัดเก็บอัตราเงินสมทบอยู่ที่ ร้อยละ 4.5 จากทั้งหมด 12.75% คิดเป็นร้อยละ 35.30 ของอัตราเงินสมทบทั้งหมด จากการประมาณการ พบว่า ในปี 2563 อัตราเงินสมทบต้นทุนสำหรับกองทุน 4 กรณี เท่ากับ ร้อยละ 4.00 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 4.18 ในปี 2567 หรือคิดเป็นร้อยละ 88.89 - 92.88 เมื่อเทียบกับอัตราเงินสมทบที่จัดเก็บในปัจจุบัน นั่นคือ อัตราเงินสมทบต้นทุนมีความใกล้เคียงกับอัตราเงินสมทบที่จัดเก็บในปัจจุบัน สำนักงานควรมีการทบทวนรายรับที่จัดเก็บให้สอดคล้องกับภาระค่าใช้จ่าย

- กรณีสงเคราะห์บุตรอยู่ในกองทุนระยะสั้น ปัจจุบันจัดเก็บอัตราเงินสมทบอยู่ที่ ร้อยละ 1 จากทั้งหมด 12.75% คิดเป็นร้อยละ 7.84 ของอัตราเงินสมทบทั้งหมด จากการประมาณการ พบว่า ในปี 2563 อัตราเงินสมทบต้นทูลสำหรับกรณีสงเคราะห์บุตร เท่ากับ ร้อยละ 0.62 และมีแนวโน้มลดลงเนื่องจากอัตราการเกิดมีแนวโน้มลดลงในอนาคต เป็นร้อยละ 0.55 ในปี 2567 หรือคิดเป็นร้อยละ 62 – 55 เมื่อเทียบกับอัตราเงินสมทบที่จัดเก็บในปัจจุบัน นั่นคือ อัตราเงินสมทบต้นทูลยังคงเหมาะสมเมื่อเทียบกับภาระค่าใช้จ่าย

- สำหรับกองทุนว่างงาน ปัจจุบันจัดเก็บอัตราเงินสมทบอยู่ที่ ร้อยละ 1.25 จากทั้งหมด 12.75% คิดเป็นร้อยละ 9.80 ของอัตราเงินสมทบทั้งหมด จากการประมาณการ พบว่า ในปี 2563 - 2564 อัตราเงินสมทบต้นทูลสำหรับกองทุนว่างงานเท่ากับ ร้อยละ 3.03 และ 1.97 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าอัตราเงินสมทบที่จัดเก็บในปัจจุบัน เนื่องจากสำนักงานออกมาตรการช่วยเหลือลูกจ้างในช่วงวิกฤตโรคระบาด COVID- 19 หลังจากนั้นอัตราเงินสมทบต้นทูลปรับลดลงเหลือ ร้อยละ 0.57 – 0.58 หรือคิดเป็นร้อยละ 45.6 – 46.4 เมื่อเทียบกับอัตราเงินสมทบที่จัดเก็บในปัจจุบัน นั่นคือ อัตราเงินสมทบต้นทูลยังคงเหมาะสมเมื่อเทียบกับภาระค่าใช้จ่าย

อัตราเงินสมทบเฉลี่ย (หรือ General Average Premium (GAP)) เป็นตัวชี้วัดของกองทุนชราภาพถึงระดับอัตราเงินสมทบที่ต้องจัดเก็บในอัตราคงที่ตลอดการดำเนินโครงการ (scheme) เพื่อทำให้มีสินทรัพย์เพียงพอต่อหนี้สิน ในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยคำนวณได้จากมูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่ายสิทธิประโยชน์และค่าบริหารหักลบเงินสำรองกองทุนตั้งต้น หากด้วยมูลค่าปัจจุบันของเงินเดือนที่ใช้ในการคำนวณเงินสมทบในอนาคต ซึ่งอัตราเงินสมทบเฉลี่ยจะสามารถบ่งชี้ให้เห็นอัตราเงินสมทบที่ต้องจัดเก็บในอัตราคงที่เพื่อให้มีเงินเพียงพอต่อการจ่ายในระยะเวลา (75 ปี) ซึ่งสำนักงานต้องดำเนินการทบทวนการจัดเก็บอัตราเงินสมทบในปัจจุบันให้ไปสู่อัตราเงินสมทบเฉลี่ย หรือ GAP ที่คาดการณ์ไว้

- กรณีชราภาพเป็นกองทุนระยะยาว ปัจจุบันจัดเก็บอัตราเงินสมทบอยู่ที่ ร้อยละ 6 จากทั้งหมด 12.75% คิดเป็นร้อยละ 47.06 ของอัตราเงินสมทบทั้งหมด จากการประมาณการ พบว่า อัตราเงินสมทบเฉลี่ย ณ ปี 2563 เท่ากับ ร้อยละ 15.44 โดยเป็นอัตราคงที่ตลอด 75 ปี นั่นคือ อัตราเงินสมทบเฉลี่ยที่ควรจัดเก็บให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในระยะเวลา 75 ปี และสำนักงานต้องทบทวนการจัดเก็บเงินสมทบในปัจจุบันให้ไปสู่อัตราร้อยละ 15.44 เพื่อให้กองทุนมีเงินเพียงพอกับรายจ่าย รายละเอียดดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ประมาณการสถานะกองทุนประกันสังคม ปี 2563 – 2567

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2563	2564	2565	2566	2567
1. รายรับรวม	193,419	253,292	280,322	294,554	309,325
1.1 เงินสมทบรับ	162,687	219,139	229,417	240,178	251,446
4 กรณี	51,881	77,799	81,453	85,278	89,284
2 กรณี	85,589	121,021	126,704	132,655	138,886
ว่างงาน	25,217	20,319	21,260	22,245	23,275
1.2 ผลตอบแทน	30,732	34,153	50,905	54,376	57,879
2. รายจ่ายรวม	147,531	141,765	130,255	143,437	158,313
2.1 ประโยชน์ทดแทน	143,788	136,693	124,945	137,878	152,492
4 กรณี	65,278	68,594	72,030	75,570	79,463
2 กรณี	31,201	36,600	43,756	52,575	62,702
ว่างงาน	47,309	31,500	9,160	9,733	10,327
2.2 ค่าบริหาร	3,743	5,072	5,310	5,559	5,820
3. เงินสมทบรวม - รายจ่ายรวม	15,156	77,374	99,162	96,741	93,133
4. เงินคงเหลือ ณ สิ้นปี (รายรับ-รายจ่าย)	45,888	111,527	150,067	151,117	151,012
5. เงินลงทุนสะสม	2,128,906	2,240,433	2,390,500	2,541,617	2,692,629
4 กรณี	67,632	75,231	83,056	91,174	99,408
2 กรณี	1,911,680	2,024,482	2,147,938	2,270,860	2,392,186
ว่างงาน	149,594	140,719	159,506	179,583	201,036
6. เงินกองทุนสะสม ณ สิ้นปี	2,251,547	2,360,315	2,503,222	2,646,277	2,788,265
4 กรณี	116,653	124,252	132,077	140,195	148,428
2 กรณี	1,972,247	2,085,050	2,208,505	2,331,427	2,452,753
ว่างงาน	162,647	151,013	162,640	174,655	187,084
กองทุนระยะสั้น (อัตราเงินสมทบที่จัดเก็บ)	อัตราเงินสมทบต้นทุน (PAYG (Cost) Rate)				
4 กรณี (4.50%)	4.00%	4.15%	4.16%	4.17%	4.18%
เจ็บป่วย (3.18%)	3.26%	3.38%	3.40%	3.42%	3.45%
คลอดบุตร (0.69%)	0.45%	0.46%	0.44%	0.43%	0.41%
ทุพพลภาพ (0.39%)	0.10%	0.11%	0.12%	0.12%	0.13%
ตาย (0.24%)	0.19%	0.20%	0.20%	0.20%	0.20%
สงเคราะห์บุตร (1.00%)	0.62%	0.62%	0.60%	0.57%	0.55%
ว่างงาน (1.25%)	3.03%	1.97%	0.57%	0.57%	0.58%
กองทุนระยะยาว (อัตราเงินสมทบที่จัดเก็บ)	อัตราเงินสมทบเฉลี่ย (GAP) (ณ ปี 2563 + 75 ปี)				
ชราภาพ (6.00%)	15.44%	15.61%	15.78%	15.96%	16.13%

- หมายเหตุ : 1. ปี 2563 เป็นการคาดการณ์โดยรวม กรณีที่ปรับค่าบริการทางการแพทย์ใหม่แล้ว เพิ่มสิทธิค่าวัคซีนไข้หวัดใหญ่ ปรับค่าทำศพเป็น 50,000 บาท ปรับอัตราเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีทุพพลภาพเป็นร้อยละ 70
2. ปี 2564 ปรับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรเป็น 98 วันแล้ว
3. ปี 2563 ลดอัตราเงินสมทบ 2 ช่วง คือ
- งวดเดือน มีนาคม - พฤษภาคม จัดเก็บนายจ้างที่อัตราร้อยละ 4 ผู้ประกันตนที่อัตราร้อยละ 1 และรัฐบาลที่อัตราร้อยละ 2.75
 - งวดเดือนกันยายน - พฤศจิกายน จัดเก็บนายจ้างที่อัตราร้อยละ 2 ผู้ประกันตนที่อัตราร้อยละ 2 และรัฐบาลที่อัตราร้อยละ 2.75
4. ปี 2563 ปรับเพิ่มสิทธิกรณีว่างงานจากเหตุสุดวิสัย สิ้นสุด ณ เดือนสิงหาคม 2563 และปรับอัตราเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีว่างงานปกติ โดยให้สิทธิครอบคลุมถึงปี 2565 ดังนี้
- กรณีถูกเลิกจ้างได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ร้อยละ 70
 - กรณีลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้างได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ร้อยละ 45

รหัส	ประเภทกิจการ	รวม				ไม่เกิน 50 คน				51 - 200 คน				201 คนขึ้นไป			
		สปก.		ผปต.		สปก.		ผปต.		สปก.		ผปต.		สปก.		ผปต.	
		แห่ง	%	คน	%	แห่ง	%	คน	%	แห่ง	%	คน	%	แห่ง	%	คน	%
	รวมทั้งประเทศ	487,986	100.00%	11,168,914	100.00%	455,480	100.00%	3,370,559	100.00%	24,182	100.00%	2,310,677	100.00%	8,325	100.00%	5,487,686	100.00%
A	เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	6,190	1.27%	126,830	1.14%	5,952	1.31%	32,523	0.96%	184	0.76%	16,057	0.69%	54	0.65%	78,250	1.43%
B	การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	1,242	0.25%	63,826	0.57%	1,106	0.24%	12,658	0.38%	115	0.48%	10,263	0.44%	21	0.25%	40,905	0.75%
C	การผลิต	76,707	2 15.72%	3,161,812	1 28.31%	67,084	2 14.73%	638,347	2 19.32%	6,661	1 27.55%	661,365	1 28.62%	2,962	1 35.58%	1,862,100	1 33.93%
D	ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบการปรับอากาศ	528	0.11%	14,900	0.13%	473	0.10%	3,956	0.12%	46	0.19%	4,108	0.18%	9	0.11%	6,836	0.12%
E	การจัดหน้า การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	882	0.18%	11,257	0.10%	845	0.19%	7,277	0.22%	35	0.14%	3,166	0.14%	2	0.02%	814	0.01%
F	การก่อสร้าง	38,008	3 7.79%	590,095	5.28%	36,269	3 7.96%	268,885	7.98%	1,447	5.98%	129,544	5.61%	292	3.51%	191,666	3.49%
G	การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	140,046	1 28.70%	1,663,273	2 14.45%	135,757	1 29.81%	871,996	1 25.87%	3,606	2 14.91%	322,708	2 13.97%	683	3 8.20%	468,569	3 8.54%
H	การขายส่งและสถานที่เก็บสินค้า	17,692	3.63%	460,048	4.12%	16,426	3.61%	136,156	4.04%	986	4.08%	91,850	3.98%	280	3.36%	232,042	4.23%
I	ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	37,175	7.62%	396,608	3.55%	36,134	7.93%	196,758	5.84%	838	3.47%	75,464	3.27%	203	2.44%	124,386	2.27%
J	ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	7,166	1.47%	122,317	1.10%	6,825	1.50%	49,449	1.47%	260	1.08%	23,521	1.02%	81	0.97%	49,347	0.90%
K	กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	10,046	2.06%	294,329	2.64%	9,676	2.12%	45,778	1.36%	204	0.84%	19,232	0.83%	166	1.99%	229,319	4.18%
L	กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	12,780	2.62%	140,885	1.26%	12,354	2.65%	69,891	2.07%	349	1.44%	31,919	1.38%	77	0.92%	39,075	0.71%
M	กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจการทางวิชาการ	24,782	5.08%	290,859	2.60%	24,031	5.28%	139,956	4.15%	591	2.44%	56,613	2.45%	160	1.92%	94,290	1.72%
N	กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	15,652	3.21%	446,102	3.99%	14,391	3.16%	102,044	3.03%	958	3.96%	90,169	3.90%	303	3.64%	253,889	4.63%
O	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับ	30,976	6.35%	1,062,669	3 9.51%	27,470	6.03%	288,414	3 8.56%	2,507	3 10.37%	238,181	3 10.31%	999	2 12.00%	536,074	2 9.77%
P	การศึกษา	5,981	1.23%	83,304	0.75%	5,714	1.25%	41,265	1.22%	217	0.90%	18,834	0.82%	50	0.60%	23,205	0.42%
Q	กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	8,209	1.68%	169,260	1.52%	7,865	1.73%	36,334	1.08%	166	0.69%	16,933	0.73%	178	2.14%	115,993	2.11%
R	ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	2,330	0.48%	36,503	0.33%	2,192	0.48%	14,304	0.42%	108	0.45%	10,582	0.46%	30	0.36%	11,617	0.21%
S	กิจกรรมการบริการด้านอื่น ๆ	10,839	2.22%	87,835	0.79%	10,612	2.33%	54,882	1.63%	191	0.79%	16,818	0.78%	36	0.43%	16,135	0.29%
T	กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือน กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการที่ทำขึ้นเองเพื่อใช้ในครัวเรือน ซึ่งไม่สามารถจำแนกกิจกรรมได้อย่างชัดเจน	-	-	-	-	1	0.00%	8	0.00%	-	-	-	-	-	-	-	-
U	กิจกรรมขององค์กรระหว่างประเทศและภาคีสมาชิก	1	-	8	-	1	0.00%	8	0.00%	-	-	-	-	-	-	-	-
99999	ไม่พบประเภทกิจการ	40,754	8.35%	1,946,194	17.43%	34,302	7.53%	359,670	10.67%	4,713	19.49%	473,350	20.49%	1,739	20.89%	1,113,174	21.34%